

Eiopa normaal gebruik
Eiopa-BoS-19/040 NL
19 februari 2019

Aanbevelingen voor de verzekeringssector in het licht van de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie

Aanbevelingen

Inleiding

1. Overeenkomstig artikel 16 van Verordening (EU) nr. 1094/2010¹ (de Eiopa-verordening), doet Eiopa aanbevelingen aan de verzekeringssector in het licht van de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk (VK) uit de Europese Unie.
2. Deze aanbevelingen zijn gebaseerd op Richtlijn 2009/138/EG² (de Solvabiliteit II-richtlijn), Richtlijn (EU) 2016/97³ (de richtlijn Verzekeringsdistributie) en de richtsnoeren van Eiopa en andere relevante instrumenten van Eiopa.
3. Deze aanbevelingen volgen op een reeks adviezen die Eiopa had opgesteld om consistente toezichtpraktijken te bevorderen in kwesties in verband met de gevolgen van de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie.
4. De terugtrekking zal plaatsvinden op de datum van inwerkingtreding van een terugtrekkingsovereenkomst of, bij gebreke daarvan, twee jaar na de kennisgeving van het Verenigd Koninkrijk, op 30 maart 2019, tenzij tot verlenging van deze termijn van twee jaar wordt besloten.
5. Indien het Verenigd Koninkrijk zich terugtrekt uit de EU zonder ratificatie van de terugtrekkingsovereenkomst, wordt het Verenigd Koninkrijk op 30 maart 2019 een derde land en verliezen Britse verzekeringsondernemingen en -distributeurs het recht om het bedrijf uit te oefenen in de lidstaten in het kader van de vrije vestiging en de vrije dienstverrichting. Bovendien mogen distributeurs in het Verenigd Koninkrijk die niet in de EU27 geregistreerd zijn dan geen distributieactiviteiten meer verrichten in de EU27.
6. De EU en het Verenigd Koninkrijk hebben onderhandeld over een ontwerp-terugtrekkingsovereenkomst waarin een overgangstermijn na de terugtrekking is opgenomen, gedurende welke het Verenigd Koninkrijk onderdeel van de interne markt blijft. In dit stadium is niet zeker of de ontwerp-terugtrekkingsovereenkomst zal worden goedgekeurd. Op 13 december 2018 riep de Europese Raad op de voorbereiding op alle niveaus op de gevolgen van de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk te intensiveren, en daarbij rekening te houden met alle mogelijke uitkomsten.⁴

¹ Verordening (EU) nr. 1094/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 tot oprichting van een Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen), tot wijziging van Besluit nr. 716/2009/EG en tot intrekking van Besluit 2009/79/EG van de Commissie (PB L 331 van 15.12.2010, blz. 48-83).

² Richtlijn 2009/138/EG van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2009 betreffende de toegang tot en uitoefening van het verzekerings- en het herverzekeringsbedrijf (Solvabiliteit II) (PB L 335 van 17.12.2009, blz. 1-155)

³ Verordening (EU) 2016/97 van het Europees Parlement en de Raad van 20 januari 2016 betreffende verzekeringsdistributie (herschikking) (PB L 26 van 2.2.2016, blz. 19-59)

⁴ Zie de conclusies van de buitengewone bijeenkomst van de Europese Raad (artikel 50) op 13 december 2018, punt 5 (<http://data.consilium.europa.eu/doc/document/XT-20022-2018-INIT/nl/pdf>).

7. Artikel 41, lid 4, van de Solvabiliteit II-richtlijn vereist dat verzekerings- en herverzekeringsondernemingen redelijke maatregelen treffen, waaronder de ontwikkeling van noodplannen, om voor continuïteit en regelmatigheid in de verrichting van hun werkzaamheden te zorgen⁵. Eiopa heeft op 21 december 2017 een advies⁶ uitgebracht en er bij de bevoegde autoriteiten op aangedrongen te waarborgen dat verzekeringsondernemingen met een getroffen grensoverschrijdend bedrijf realistische noodplannen ontwikkelen waarin maatregelen worden vastgesteld die moeten voorkomen dat er zonder toestemming verzekeringsactiviteiten worden verricht en continuïteit van de dienstverlening na de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk moeten waarborgen, en dat zij die maatregelen uitvoeren. De voor Britse verzekeringsondernemingen beschikbare maatregelen omvatten de overdracht van grensoverschrijdende verzekeringsportefeuilles aan een in de EU27 gevestigde verzekeringsonderneming en de oprichting van bijkantoren in derde landen in de EU27.
8. Veel Britse verzekeringsondernemingen die gevestigd zijn in het Verenigd Koninkrijk of Gibraltar, in het bijzonder met een omvangrijk grensoverschrijdend bedrijf in de EU27, hebben maatregelen genomen en zijn bezig met het uitvoeren van noodmaatregelen. In november 2018 hadden 124 verzekeringsondernemingen uit het Verenigd Koninkrijk en Gibraltar, die 0,16 % van het totale verzekeringsbedrijf in de EER30 vertegenwoordigen, echter niet of in ontoereikende mate voorzien in noodplannen om verzekeringsactiviteiten zonder toestemming te voorkomen en continuïteit van dienstverlening na de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk te waarborgen⁷. Betroffen zijn 9,1 miljoen verzekeringnemers en verzekeringsverplichtingen van 7,4 miljard EUR. Het overgrote deel daarvan (met verzekeringsverplichtingen van 5,4 miljard EUR) houdt verband met een handvol schadeverzekeringsondernemingen in het Verenigd Koninkrijk. Slechts 3 % van de mogelijk getroffen verzekeringnemers heeft een overeenkomst met levensverzekeringsondernemingen. Het resterende bedrijf heeft voornamelijk verplichtingen met een lage waarde en kortetermijnverplichtingen. In totaal behoort 75 % van de betrokken verzekeringsovereenkomsten tot portefeuilles met gemiddelde geboekte premies van minder dan 100 EUR per jaar. Gemiddeld is de resterende duur van verplichtingen voor 76 % van de verzekeringsovereenkomsten minder dan twee jaar. Hoewel dit betrekking heeft op veel EU27-lidstaten, worden sommige lidstaten meer specifiek getroffen in termen van het aantal verzekeringnemers met een bestaande grensoverschrijdende overeenkomst.
9. Het algemene doel van deze aanbevelingen is om convergentie en consistent toezicht te bevorderen in de behandeling van Britse verzekeringsondernemingen en -distributeurs in de lidstaten, door richtsnoeren op te stellen voor de tenuitvoerlegging van het bestaande

⁵ Advies van Eiopa betreffende de continuïteit van dienstverlening in de verzekeringssector in het licht van de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie (Eiopa-BoS-17/389)

⁷ Zie de mededeling van Eiopa van 5 november 2018, <https://eiopa.europa.eu/Pages/News/Eiopa-calls-for-immediate-action-to-ensure-service-continuity-in-cross-border-insurance-.aspx>.

rechtskader, rekening houdend met de regelingen tussen de EU en niet-EU-tegenpartijen.

10. Deze aanbevelingen gelden ook voor in Gibraltar gevestigde verzekeringsondernemingen en -distributeurs.
11. Deze aanbevelingen zijn gericht tot de bevoegde autoriteiten. Niettegenstaande het feit dat specifieke bepalingen verplichtingen bevatten waaraan verzekeringsondernemingen en verzekeringstussenpersonen moeten voldoen, mag dit document niet worden beschouwd als een document dat rechtstreeks verplichtingen oplegt aan deze financiële instellingen. Financiële instellingen moeten voldoen aan het toezicht- en regelgevingskader dat door hun nationale bevoegde autoriteit wordt toegepast.
12. Termen die niet zijn gedefinieerd in deze aanbevelingen, hebben de betekenis die is vastgelegd in de rechtshandelingen waarnaar in de inleiding wordt verwezen.
13. De aanbevelingen gelden vanaf de datum volgende op die waarop de Verdragen niet meer van toepassing zijn op en in het Verenigd Koninkrijk overeenkomstig artikel 50, lid 3, van het Verdrag betreffende de Europese Unie.

Aanbeveling 1 – Algemene doelstelling

14. De bevoegde autoriteiten streven in hun behandeling van het grensoverschrijdende bedrijf van Britse verzekeringsondernemingen ernaar het nadeel voor verzekeringnemers en begunstigen tot een minimum te beperken, op basis van de toepasselijke EU-wetgeving en nationale wetten.

Aanbeveling 2 – Ordelijke afbouw

15. De bevoegde autoriteiten passen een rechtskader of mechanisme toe om de ordelijke afbouw van het bedrijf dat ongeoorloofd werd mogelijk te maken, of verlangen van de verzekeringsondernemingen onmiddellijk alle noodzakelijke maatregelen te nemen om in het kader van het Unierecht te worden toegelaten.
16. De bevoegde autoriteiten voorkomen dat Britse ondernemingen nieuwe verzekeringsovereenkomsten sluiten of verzekeringsdekking tot stand brengen, vernieuwen, verlengen, verhogen of hervatten in het kader van de bestaande verzekeringsovereenkomsten in hun rechtsgebied, zo lang zij dergelijke verzekeringsactiviteiten niet mogen verrichten in het kader van het Unierecht. Dit doet geen afbreuk aan de rechten van verzekeringnemers om een optie of recht in een bestaande verzekeringsovereenkomst uit te oefenen teneinde de vruchten van hun pensioenuitkeringen te plukken.
17. De bevoegde autoriteiten stellen alles in het werk om toezicht te houden op het grensoverschrijdende bedrijf van Britse verzekeringsondernemingen in hun rechtsgebieden. De supervisie omvat ook toezicht op het gedrag en, in samenwerking met de toezichthoudende autoriteiten in het Verenigd Koninkrijk, een passend toezicht op de relevante prudentiële aspecten van het grensoverschrijdende bedrijf, met inbegrip van de financiële situatie van de Britse onderneming. Het toezicht moet op basis van risico's zijn en rekening houden met evenredigheid.

Aanbeveling 3 – Autorisatie van bijkantoren in derde landen

18. Overeenkomstig artikel 162 van de Solvabiliteit II-richtlijn mogen Britse verzekeringsondernemingen een vergunning aanvragen om een grensoverschrijdend bedrijf uit te oefenen via een bijkantoor in een lidstaat en derhalve te waarborgen dat zij een grensoverschrijdend bedrijf in die lidstaat kunnen uitoefenen.
19. De bevoegde autoriteiten passen bij het bepalen of aan de wettelijke voorwaarden voor de vergunning voor een dergelijk bijkantoor is voldaan het evenredigheidsbeginsel toe en houden rekening met het feit dat op de Britse verzekeringsonderneming de Solvabiliteit II-eisen van toepassing waren vóór de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk.
20. Wanneer dit de vergunningsprocedure zou bespoedigen, overwegen de bevoegde autoriteiten om de vergunning van het bijkantoor te beperken tot de afbouw van het bestaande bedrijf.

Aanbeveling 4 - Vervallen van de vergunning

21. Wanneer het rechtskader van een lidstaat voorziet in bepalingen inzake de behandeling van verzekeringsondernemingen nadat hun vergunning is vervallen zoals bedoeld in artikel 144, lid 1, onder a), van de Solvabiliteit II-richtlijn, overweegt de bevoegde autoriteit deze bepalingen toe te passen op Britse verzekeringsondernemingen in hun rechtsgebied na de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk. In dat geval stelt de bevoegde autoriteit alles in het werk om een doeltreffende naleving van die bepalingen te waarborgen, in samenwerking met de toezichthoudende autoriteiten in het Verenigd Koninkrijk.

Aanbeveling 5 – Portefeuille-overdrachten

22. De bevoegde autoriteiten staan de afronding van portefeuille-overdrachten van Britse verzekeringsondernemingen naar verzekeringsondernemingen in de EU27 toe, mits die voorafgaand aan de datum van terugtrekking in gang waren gezet. Hiertoe werken de bevoegde autoriteiten nauw samen met de toezichthoudende autoriteiten in het Verenigd Koninkrijk, rekening houdend met de vereisten van artikel 39 van de Solvabiliteit II-richtlijn en de bepalingen van deel 4.2.1. van het besluit van de raad van toezichthouders betreffende de samenwerking van de verzekeringstoezichthouders van de lidstaten van de Europese Economische Ruimte van 30 januari 2017 (Eiopa-BoS-17/014). De bevoegde autoriteiten beschouwen een portefeuille-overdracht als in gang gezet indien de Britse toezichthoudende autoriteiten hen in kennis hebben gesteld van de aanvang van de portefeuille-overdracht en de Britse verzekeringsonderneming de voorgeschreven transactievergoeding heeft betaald aan de toezichthoudende autoriteit(en) in het Verenigd Koninkrijk en een onafhankelijke deskundige heeft aangewezen voor de overdracht.

Aanbeveling 6 – Wijziging van de gebruikelijke verblijfsplaats of vestiging van de verzekeringnemer

23. Wanneer een verzekeringnemer met een gebruikelijke verblijfsplaats of, in geval van een rechtspersoon, vestigingsplaats in het Verenigd Koninkrijk een levensverzekeringsovereenkomst met een Britse verzekeringsonderneming

heeft gesloten en de verzekeringnemer daarna zijn verblijfplaats of vestigingsplaats heeft gewijzigd naar een EU27-lidstaat, houden de bevoegde autoriteiten er in het toezichtsproces rekening mee dat de verzekeringsovereenkomst in het Verenigd Koninkrijk werd gesloten en dat de Britse verzekeringsonderneming voor deze overeenkomst geen grensoverschrijdende diensten heeft verricht voor de EU27.

24. De bevoegde autoriteiten hanteren dezelfde aanpak voor schadeverzekeringsovereenkomsten die geen verband houden met onroerend goed of met onroerend goed en de inhoud daarvan, of met voertuigen.

Aanbeveling 7 – Samenwerking tussen bevoegde autoriteiten

25. Wanneer een Britse verzekeringsonderneming in meerdere lidstaten een grensoverschrijdend bedrijf heeft, werken de bevoegde autoriteiten van die lidstaten samen met betrekking tot het toezicht op dat bedrijf, in het bijzonder door de volgende informatie uit te wisselen, rekening houdend met het evenredigheidsbeginsel:

- (a) de aard en schaal van het grensoverschrijdende bedrijf in hun rechtsgebied;
- (b) de maatregelen die door de onderneming zijn genomen of gepland om een ordelijke afbouw van het grensoverschrijdende bedrijf te waarborgen;
- (c) de toezichtmaatregelen die door de bevoegde autoriteit zijn genomen of, indien van toepassing, zijn beoogd met betrekking tot de onderneming;
- (d) eventuele geconstateerde gedrags- of solvabiliteitsproblemen met betrekking tot de onderneming.

26. Wanneer dit noodzakelijk wordt geacht, kan Eiopa voor een specifieke onderneming een samenwerkingsplatform oprichten met medewerking van de betrokken bevoegde autoriteiten. De bevoegde autoriteiten stellen alles in het werk om aan het platform deel te nemen.

Aanbeveling 8 – Communicatie naar verzekeringnemers en begunstigen

27. De bevoegde autoriteiten stellen Britse verzekeringsondernemingen met een grensoverschrijdend bedrijf in hun lidstaten in kennis van de vereiste om aan de verzekeringnemers en begunstigen de overeenkomsten te onthullen die worden getroffen door de gevolgen van de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk, alsook de gevolgen voor de rechten en plichten van verzekeringnemers en begunstigen met betrekking tot deze overeenkomsten.

28. De bevoegde autoriteiten schrappen de Britse verzekeringsondernemingen op de datum van terugtrekking uit het nationale register van verzekeringsondernemingen en informeren het publiek over het rechtskader dat van toepassing is op het grensoverschrijdende bedrijf van Britse verzekeringsondernemingen.

Aanbeveling 9 – Distributieactiviteiten

29. De bevoegde autoriteiten zorgen ervoor dat Britse tussenpersonen en entiteiten die voornemens zijn om distributieactiviteiten voor

verzekeringnemers en voor risico's in de EU27 te blijven verrichten of daarmee te beginnen na de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk, in de EU27 zijn gevestigd en geregistreerd in overeenstemming met de relevante bepalingen van de richtlijn Verzekeringsdistributie. De bevoegde autoriteiten zien erop toe dat tussenpersonen, die rechtspersonen zijn en gevestigd en geregistreerd zijn in de Unie, blijf geven van een passende mate van zakelijke inhoudelijkheid, in verhouding tot de aard, schaal en complexiteit van hun bedrijf. Deze tussenpersonen mogen niet de kenmerken van een lege vennootschap hebben. Bovendien moet voortdurend aan de professionele en organisatorische eisen van de richtlijn Verzekeringsdistributie worden voldaan.

Dit is onverminderd het recht van de lidstaten om bijzondere bepalingen op te nemen in hun nationale wetgeving voor tussenpersonen in derde landen, mits gelijke behandeling van tussenpersonen op de desbetreffende markt wordt gewaarborgd.

30. De bevoegde autoriteiten houden bij het beoordelen of een specifieke Britse tussenpersoon of entiteit distributieactiviteiten in de EU verricht rekening met het feit dat alleen de consistente en eenvormige toepassing van de richtlijn Verzekeringsdistributie dezelfde mate van bescherming van consumenten kan waarborgen en voor een gelijk speelveld in de Unie kan zorgen. De bevoegde autoriteiten zien erop toe dat alle tussenpersonen die distributieactiviteiten verrichten die gericht zijn op verzekeringnemers en risico's in de EU27 onder het toepassingsgebied van de richtlijn Verzekeringsdistributie vallen.
31. Hiertoe vergelijken de bevoegde autoriteiten alle distributiemodellen met de definitie van distributieactiviteit zoals bedoeld in de richtlijn Verzekeringsdistributie.

Regels inzake naleving en rapportage

32. Dit document bevat aanbevelingen die zijn uitgebracht op grond van artikel 16 van de Eiopa-verordening. Overeenkomstig artikel 16, lid 3, van de Eiopa-verordening spannen de bevoegde autoriteiten en financiële instellingen zich tot het uiterste inspannen om aan de richtsnoeren en aanbevelingen te voldoen.
33. Bevoegde autoriteiten die aan deze aanbevelingen voldoen of voornemens zijn deze op te volgen, dienen deze op een passende manier te integreren in hun wetgevend of toezichhoudend kader.
34. Bevoegde autoriteiten moeten Eiopa binnen twee maanden na publicatie van de vertaalde versies bevestigen of zij voldoen of voornemens zijn te voldoen aan deze aanbevelingen. Indien zij er niet aan voldoen of niet voornemens zijn eraan te voldoen, stellen zij de Autoriteit daarvan in kennis, met opgave van de redenen.
35. Bij uitblijven van een antwoord binnen deze termijn worden de bevoegde autoriteiten geacht niet te voldoen aan de rapportageverplichting en als zodanig gemeld.

Slotbepaling inzake herziening

36. Deze aanbevelingen kunnen door Eiopa worden herzien.